

Undervisningsbeskrivelse

Stamoplysninger til brug ved prøver til gymnasiale uddannelser

Termin	Sommer 2022
Institution	VUC Lyngby
Uddannelse	HF
Fag og niveau	Historie B
Lærer(e)	Tanja Sprenger
Hold	21hisb4

Oversigt over gennemførte undervisningsforløb

Titel 1	Introforløb - historiske fremstillinger og historiske kilder
Titel 2	Vikingetiden
Titel 3	Dansk straffehistorie
Titel 4	Dansk arbejderhistorie 1849-1924
Titel 5	Hitlers vej til magten
Titel 6	Sydafrika

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb (1 skema for hvert forløb)

Titel 1	Introforløb - historiske fremstillinger og historiske kilder
Indhold	<p>Gennemgåede fremstillinger: Historiske kilder og historiske fremstillinger, https://historiskmetode.weebly.com/kilde--fremstilling.html Introduktion til kildekritik, https://historiskmetode.weebly.com/trovaeligrdighed--tendens--modtendens.html</p> <p>Visti Hansen, Lars Peter et al, Overblik - Verdenshistorien i korte træk, Gyldendal, 2010, kap. 2, 4, 6, 10, 11, 13, 14 (arbejdet med i grupper)</p> <p>Gennemgåede kilder: VUC Lyngby, https://www.youtube.com/watch?v=ai62b5eaiPE</p>
Særlige fokuspunkter	<p>Fagligt indhold</p> <p>Ved udgangen af forløbet skal kursisten:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kunne redegøre for, hvad forskellen på en historisk fremstilling og en historisk kilde er. - Opnå indsigt i hvad der kendetegner følgende perioder: antikken, middelalderen, renaissance, oplysningstiden, industrialiseringen, mellemkrigstiden og den kolde krig <p>Væsentlige begreber Historisk fremstilling Historisk kilde, genre, afsender modtager, tendens</p>

Titel 2	Vikingetiden
Indhold	<p>Gennemgåede fremstillinger <i>(Alt er uploadet på 365)</i> Blom, Mads, et al, <i>Vinkler på vikingetiden</i>, Nationalmuseets skoletjeneste, 2013, s. 15-21, 29-36, 83-90 Hvor stort var Danmark i vikingetiden, https://natmus.dk/historisk-viden/danmark/oldtid-indtil-aar-1050/vikingetiden-800-1050/magt-og-aristokrati/hvor-stort-var-danmark-i-vikingetiden/ Vikingetidens kilder, https://natmus.dk/museer-og-slotte/trelleborg/trelleborgs-historie/udstillinger/kilder-til-vikingetiden/ https://danmarkshistorien.dk/leksikon-og-kilder/vis/materiale/den-angelsaksiske-kroenike-787-954/ Forskeren der opfandt vikingetiden, https://www.kristeligt-dagblad.dk/historie/forskeren-der-opfandt-vikingetiden Vikingernes magt skabtes af sejl, planker og mod, https://www.kristeligt-dagblad.dk/historie/vikingernes-magt-skabtes-af-sejl-planker-og-mod Historiebrug af vikingetiden, https://historiefagligarbejdsbog.systeme.dk/?id=186 Visti Hansen, Lars Peter, et al, <i>Overblik - Danmarkshistorien i korte træk</i>, Gyldendal, 2010, s. 23-24</p> <p>Gennemgåede kilder <i>(Alt er uploadet på 365)</i> Adam af Bremen om Uppsalatemplet, Bjernum, Jørgen, <i>Kilder til vikingetidens historie</i>, Gyldendal, 1974, s. 54 Vikingskib "Roskilde 6", https://natmus.dk/historisk-viden/danmark/oldtid-indtil-aar-1050/vikingetiden-800-1050/togter/verdens-stoerste-vikingskib/ Fejøbægeret, https://denstoredanske.lex.dk/Fej%C3%B8b%C3%A6geret Widukinds beretning om Poppo og Harald Blåtand, https://natmus.dk/museer-og-slotte/nationalmuseet/undervisning-paa-nationalmuseet/undervisningsmaterialer/ungdomsuddannelserne/danmarks-oldtid/kilder/widukinds-beretning-om-poppo-og-harald-blaatand/ Routger: Vita Brunonis, http://kulturhistoriskakademi.dk/Poppos%20jernbyrd.pdf</p> <p><u>Eksempler på historiebrug:</u> Anskuelsestavle af dronning Thyra, 1855 Nazistisk hverveplakat, 1930'erne Logoer fra Stryhns og Gøl Billede fra tv-serien Vikings Dansk Folkepartis valgudspil, 2019</p> <p>Dokumentarer <i>(I får adgang til alle dokumentarer i når I skal læse til eksamen)</i> Historien om Danmark – afsnit 3 – vikingetiden, DR1, 2017</p> <p>Klip <i>(Alle links er tilgængelige via 365)</i> Rådet for sikker trafik – hjelm har alle dage været en god ide, https://www.sikkertrafik.dk/kampagner/hjelm-har-alle-dage-vaeret-en-god-ide Videoer om menneskeofringer, https://natmus.dk/historisk-viden/danmark/oldtid-indtil-aar-1050/vikingetiden-800-1050/tro-og-magi-doed-og-ritual/menneskeofringer/ Melodigrandprix 2018, Rasmussen – higher ground, https://www.youtube.com/watch?v=XmboaW4N56A Harald Blåtand og bluetooth, https://www.youtube.com/watch?v=VdmQp9M9jUo&t=158s Kongsgården ved Tissø, https://www.youtube.com/watch?v=S4o0ZRgDFuc Havde vikingerne horn i deres hjelme, https://www.youtube.com/watch?v=bryCF5NyGVI Steve Jobs præsenterer den første Iphone i 2007, https://www.youtube.com/watch?v=MnrJzXM7a6o Vikingerne skibe, https://natmus.dk/historisk-viden/danmark/oldtid-indtil-aar-1050/vikingetiden-800-1050/togter/hvordan-kom-vikingerne-rundt-i-verden/ Om trelleborgene, https://danmarkshistorien.dk/leksikon-og-kilder/vis/materiale/fra-vikingeborg-til-middelalderborg/ Overgangen til kristendommen, https://natmus.dk/historisk-viden/danmark/oldtid-indtil-aar-1050/vikingetiden-800-1050/tro-og-magi-doed-og-ritual/overgang-til-kristendommen/</p>

	Interaktivt danmarkskort, https://danmarkshistorien.dk/oversigter/interaktivt-danmarkskort/interaktivt-danmarkskort/
Særlige fokuspunkter	<p>Fagligt indhold</p> <p>Ved udgangen af forløbet skal kursisten:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kunne redegøre for, hvad der kendetegner vikingetiden som historisk periode • Opnå kendskab til, hvordan vikingerne dyrkede deres guder. • Kunne redegøre for de 6 forskellige former for historiebrug. • Kunne analysere, hvorfor vikingerne begyndte at drage ud på togter omkring 800-tallet. • Kunne analysere hvorfor Harald Blåtand kristnede Danmark omkring år 965. • Kunne vurdere, hvilke kilder vi har til rådighed fra vikingetiden, og hvad det betyder for vores viden om vikingetiden. • Opnå indsigt i, hvorfor vikingetiden sluttede. • Kunne forklare, hvorfor vikingetiden blev skabt i 1870'erne. • Kunne vurdere, hvordan og hvorfor vikingetiden og historiebrug kan knyttes sammen. <p>Væsentlige begreber</p> <p>Vikingetiden Viking Bydannelse – Hedeby og Ribe Muldfjældsplov Vikingetogter Jellingestenen Harald Blåtand Trelleborgene Adam af Bremen Widukind Nordisk mytologi - polyteisme, varselstagning, ofring Historiker og arkæolog Jens Jacob Asmussen Worsaae Historiebrug – videnskabelig historiebrug, eksistentiel historiebrug, politisk historiebrug, ikke-brug, historiemisbrug, underholdende/kommerciel historiebrug</p> <p>Faglige mål</p> <ul style="list-style-type: none"> • redegøre for centrale udviklingslinjer og begivenheder i Danmarks, Europas og verdens historie • skelne mellem forskellige typer af forklaringer på samfundsmæssige forandringer • reflektere over samspillet mellem fortid, nutid og fremtid, samt over mennesket som historieskabt og historieskabende • anvende metodisk-kritiske tilgange til at udvælge og analysere historisk materiale, herunder eksempler på brug af historie • demonstrere viden om fagets identitet og metoder. <p>Kernestof</p> <ul style="list-style-type: none"> • hovedlinjer i Danmarks, Europas og verdens historie • forandringer i levevilkår, teknologi og produktion • kulturer og kulturmøder i Europas og verdens historie • historiebrug • historiefaglige begreber.

Titel 3	Dansk straffehistorie
Indhold	<p>Gennemgåede fremstillinger</p> <p>Den danske ordbogs definition af straf</p> <p>Fra vikingetid til middelalder, https://bl.systeme.dk/?id=155</p> <p>Frederiksen et al, Peter, <i>Grundbog til historie - verdenshistorie indtil 1750</i>, Systime, 2000, s. 111-113</p> <p>Mandebod, https://danmarkshistorien.dk/leksikon-og-kilder/vis/materiale/mandebod/</p> <p>Fredsløs, https://danmarkshistorien.dk/leksikon-og-kilder/vis/materiale/fredloeshed/</p> <p>1500-1700-tallet samfundet og straffene, Hansen, Lars Peter Visti, <i>Overblik - Danmarkshistorien i korte træk</i>, Gyldendal, 2010, s. 47-48, 59-60</p> <p>Trunken - det første fængsel på Bremerholmen i København fra ca. 1620, https://danmarkshistorien.dk/leksikon-og-kilder/vis/materiale/trunken-det-foerste-faengsel-paa-bremerholmen-i-koebenhavn/</p> <p>Enevældens strafformer, https://natmus.dk/historisk-viden/danmark/enevaelde-1660-1848/den-enevaeldige-stat/enevaeldens-straafformer/</p> <p>5 frygtelige straffe fra 1700-tallet, som du VIRKELIG ikke har lyst til at blive udsat for, https://www.dr.dk/historie/danmarkshistorien/5-frygtelige-straaffe-fra-1700-tallet-som-du-virkelig-ikke-har-lyst-til</p> <p>Oplysningstiden, https://faktalink.dk/titelliste/oply</p> <p>Det philadelphiske system og det auburnske system uddrag, https://kriminalhistorie.dk/faengsletogstraffene</p> <p>Gennemgåede kilder</p> <p>Jyske Lov 1241, tredje bog §25</p> <p>Straffearbejde på Bremerholmen, https://historielab.dk/til-undervisningen/kildebank/forbrydelse-og- Straf/3-skraek-advarsel/forbrydere-saettes-arbejdslejr/</p> <p>Cesare Beccaria om forbrydelse og straf, https://historielab.dk/til-undervisningen/kildebank/forbrydelse-og- Straf/4-bedre-mennesker/straf-der-virker/</p> <p>Kritik af tugthusene, https://historielab.dk/til-undervisningen/kildebank/forbrydelse-og- Straf/4-bedre-mennesker/</p> <p>Frederik Bruun, 1867 (uddrag), https://historielab.dk/til-undervisningen/kildebank/forbrydelse-og- Straf/4-bedre-mennesker/</p> <p>Christian Tryde, 1871 (uddrag), https://dcb993b5-aa94-4336-995c-ef4a1947d30c.filesusr.com/ugd/530cc7_27ad7c8efda74cc7a510021d571e747d.pdf</p> <p>Socialdemokratiets retspolitik (uddrag), https://www.socialdemokratiet.dk/det-vil-vi/retspolitik/</p> <p>Venstres retspolitik (uddrag), https://www.venstre.dk/politik/venstre-mener/retspolitik</p> <p>Dansk Folkepartis retspolitik (uddrag), https://danskfolkeparti.dk/politik/maerkesager/retspolitik/</p> <p>Enhedslistens retspolitik (uddrag), https://enhedslisten.dk/politikomraade/retspolitik</p>

	<p>Klip</p> <p>Straffens formål, https://www.forbrydelseogstraf.dk/straffens-formaal</p> <p>Jyske Lov 1241, med lov skal land bygges, https://www.youtube.com/watch?v=7b0whRV-JTs</p> <p>Video om oplysningstiden, https://www.youtube.com/watch?v=IHICCP7hH6I</p> <p>Video om Johan Friedrich Struensee, https://www.youtube.com/watch?v=vHKA4Ks2O2Q</p> <p>Straffens udvikling, https://www.forbrydelseogstraf.dk/straffens-udvikling</p>
<p>Særlige fokuspunkter</p>	<p>Fagligt indhold</p> <p>Ved udgangen af forløbet skal kursisten:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kunne redegøre for modellen ”Straffens formål”. • Kunne redegøre for, hvad der kendetegner middelalderen, renessancen og oplysningstiden som historiske perioder. • Kunne analysere, hvorfor mandebod og fredløshed var straffeformer, der for alvor blev indført i middelalderen. • Kunne analysere hvorfor de første reelle fængselsstraffe opstod og de korporlige straffe blev voldsommere i renessancen og under enevælden. • Kunne analysere hvorfor det moderne fængselsvæsen opstod i kølvandet på oplysningstiden. • Kunne redegøre for, hvad der kendetegner det moderne fængselsvæsen i Danmark. • Kunne diskutere, på hvilken måde især isolationsstraffene i Vridsløselille Fængsel blev modtaget. • Opnå kendskab til, hvordan straffene og baggrunden for disse har udviklet sig i Danmark i tiden efter 1933. <p>Væsentlige begreber</p> <p>Modellen ”straffens formål”</p> <p>Middelalderen</p> <p>Feudalsamfundet</p> <p>Jyske Lov 1241</p> <p>Fredløshed</p> <p>Mandebod</p> <p>Reformationen 1536</p> <p>Enevældens indførelse 1660</p> <p>Danske Lov 1683</p> <p>Korporlige straffe</p> <p>Trunken</p> <p>Oplysningstiden</p> <p>Johan Friedrich Struensee</p> <p>Horsens Tugthus/Horsens Statsfængsel</p> <p>Vridsløselille Fængsel</p> <p>Auburn-modellen</p> <p>Pennsylvania-modellen/Philadelphia-modellen</p>

	<p>Panoptikon</p> <p>Faglige mål</p> <ul style="list-style-type: none"> –redegøre for centrale udviklingslinjer og begivenheder i Danmarks, Europas og verdens historie –redegøre for sammenhænge mellem den lokale, nationale, regionale, europæiske og globale udvikling <p>Kernestof</p> <p>hovedlinjer i Danmarks, Europas og verdens historie</p>
--	---

Titel 4	Dansk arbejderhistorie 1849-1924
Indhold	<p>Gennemgåede fremstillinger: Valgret 1834-1915 (uddrag), http://danmarkshistorien.dk/leksikon-og-kilder/vis/materiale/valgret-1834-1915/ Den gennemsete Grundlov 1866 (uddrag), https://danmarkshistorien.dk/leksikon-og-kilder/vis/materiale/den-gennemsete-grundlov-af-28-juli-1866/ Industrialiseringen (uddrag), faktalink.dk Bryld, Carl-Johan, <i>Danmark - fra oldtid til nutid</i>, Gyldendal, 2005, s. 169-174, Arbejderklassen vokser frem, https://danmark.systeme.dk/index.php?id=519&MP=161-436 Grelle, Henning, <i>Socialdemokratiet og grundlovene</i>, SFAH, s. 13-17 Christensen et al, Lars K., <i>Arbejdernes historie i Danmark 1800-2000</i>, SFAH, 2007, s. 122-124 Knudsen et al, Knud, <i>Kampen for en bedre tilværelse</i>, SFAH, s. 141-146 Louis Pio, https://danmarkshistorien.dk/vis/materiale/louis-pio-1841-1894/</p> <p>Gennemgåede kilder: Den gennemsete grundlov, §88, 1866 http://danmarkshistorien.dk Læge Emil Hornemann til Sundhedskommissionen, 1870 http://www.emu.dk Louis Pio, Fabrikarbejderne, 1871, https://danmarkshistorien.dk/vis/materiale/louis-pio-fabrikarbejderne-1871/ Kort over København - 1861 https://www.kbharkiv.dk/kildeviser/#!?collection=3&item=2469 Kort over København - 1897 https://www.kbharkiv.dk/kildeviser/#!?collection=3&item=2470 Danmarks Venstresocialistiske Partis program, 1919 (uddrag) http://danmarkshistorien.dk/leksikon-og-kilder/vis/materiale/danmarks-venstresocialistiske-partis-program-1919/</p> <p>Links: Dit demokrati - sådan fik vi grundloven, https://www.youtube.com/watch?v=_6hHNTWmslY Interaktivt danmarkskort, https://danmarkshistorien.dk/interaktivt-danmarkskort/ Den grundlovgivende rigsforsamling, https://danmarkshistorien.dk/fileadmin/filer/Billeder/Artikelbilleder/Grundlovsbilledet/maleri.jpg</p> <p>Film: (Kan tilgås via mitcfu.dk/mm som I får adgang til i læseferien) Slaget på Fælled - den sorte skole, DR2, 2012 Historien om Danmark, afsnit 8, <i>Grundloven, folket og magten</i>, DR1, 2017, minuttal 45:38-47:09, 49:05-58:50 (Septemberforliget 1899 og Systemskiftet 1901)</p> <p>Ekskursioner: Rundvisning på Arbejdermuseet i udstillingen Familien Sørensen</p>
Særlige fokuspunkter	<p>Fagligt indhold:</p> <p>Ved udgangen af forløbet skal kursisten:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kunne redegøre for hvad der kendetegner industrialiseringen som periode og dennes betydning for arbejderbevægelsens tilblivelse i Danmark. - Kunne redegøre for indholdet herunder ligheder og forskelle i de tre grundlove Juni-grundloven fra 1849, Den gennemsete grundlov fra 1866 og 1915-grundloven. - Kunne analysere hvorfor arbejderbevægelsen opstod samt hvorfor Socialdemokratiet blev stiftet i 1871.

	<ul style="list-style-type: none"> - Med inddragelse af begivenhederne Slaget på Fælled og Septemberforliget kunne forklare at arbejderbevægelsen er blevet stærkere i 1899 end, den var i 1872. - Kunne analysere hvorfor Socialdemokratiet for første gang kunne danne regering i 1924 med Thorvald Stauning som statsminister. - Kunne analysere hvorfor Socialdemokratiet gik fra at være et revolutionært parti til et reformistisk parti og hvilken betydning dette fik for Socialdemokratiet. - Kunne forklare, hvorfor den første socialdemokratiske regering i 1924 havde svært ved at få sin politik igennem. <p>Væsentlige begreber:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Industrialisering - Urbanisering - Juni-grundloven, 1849 - Den gennemsete grundlov, 1866 - Fire-parti-systemet: Venstre, Socialdemokratiet, Højre (Det Konservative Folkeparti) og Det Radikale Venstre - Louis Pio - Slaget på Fælled, 5. maj 1872 - Septemberforliget, 1899 - Systemstiftet 1901, parlamentarisme - Grundloven 1915 - Revolutionær socialisme - Reformistisk socialisme - Thorvald Stauning <p>Faglige mål: Kursisten skal kunne:</p> <ul style="list-style-type: none"> - redegøre for centrale udviklingslinjer og begivenheder i Danmarks, Europas og verdens historie - redegøre for sammenhænge mellem den lokale, nationale, regionale, europæiske og globale udvikling - opnå indsigt i samspillet mellem natur, kultur, individ og samfund i et historisk perspektiv - anvende en metodisk-kritisk tilgang til at udvælge og analysere historisk materiale, herunder eksempler på brug af historie - formidle og remediere historiefaglige problemstillinger mundtligt og skriftligt og begrunde de formidlingsmæssige valg <p>Kernestof:</p> <ul style="list-style-type: none"> - hovedlinjer i Danmarks, Europas og verdens historie - forandringer i levevilkår, teknologi og produktion - styreform, herunder demokrati og demokratiseringsprocesser - historiebrug og -formidling
Væsentligste arbejdsformer	

Titel 5	Hitlers vej til magten
Indhold	<p>Gennemgåede fremstillinger Frederiksen, Peter, Det tredje rige - fællesskab og forbrydelse, Systime, 1999, s. 15-63 Dolkestødslegenden, https://denstoredanske.lex.dk/dolkest%C3%B8dslegenden, https://www.dr.dk/skole/historie/dolkestoedslegenden NSDAP, https://denstoredanske.lex.dk/NSDAP SA, https://denstoredanske.lex.dk/SA_-_kampgrupper Ølstuekuppet, https://denstoredanske.lex.dk/%C3%98lstuekuppet Mange historiske paralleller til Hitlers Tyskland i 1930'erne, siger forsker om Ruslands invasion i Ukraine, https://videnskab.dk/kultur-samfund/mange-historiske-paralleller-til-hitlers-tyskland-i-1930erne-siger-forsker-om Putin er ikke Hitler og 2022 er ikke 1939, men pointen er den samme: Krigen har bud efter os, Berlingske Tidende Sektion 1 Side 10</p> <p>Gennemgående kilder NSDAP's 25-punktsprogram, februar 1920, Bender & Gade: Mellemløbet 1919-1945 (1987) NSDAP's stemmer ved Rigsdagsvalgene 1924-1932 Nazismens fremvækst, Frederiksen: Grundbog til historie. Verdenshistorien 1750-1945. Systime 2001</p> <p>Klip Tale af Hitler, https://www.dailymotion.com/video/x2px7tg?fbclid=IwAR2i6Oz_GmGMNYXbSyYBxDLqPsgPIHdW9yFZU3GXnDGyyw1865XAEzo30</p> <p>Dokumentar: (I får adgang til alle dokumentarer i læseferien) Nazisternes vej til magten, afsnit 2 ”De første seks måneder”, DR2, 2020, minuttal frem til 25:00</p>
Særlige fokuspunkter	<p>Fagligt indhold: Ved udgangen af forløbet skal kursisten:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Opnå kendskab til Tysklands rolle i 1. verdenskrig med fokus på 1. verdenskrigs start og afslutning. - Redegøre for hvad der kendetegner NSDAP's politik - Redegøre for, hvordan NSDAP ændrer strategi efter Ølstuekuppet i 1923 - Analysere hvorfor Adolf Hitler blev rigskansler d. 30. jan. 1933 - Analysere hvorfor den tyske befolkning støttede NSDAP - Forklare hvordan Adolf Hitler blev rigspræsident d. 1. august 1934 - Forklare hvordan det var at leve som borger under Det tredje rige - Diskutere hvilke ligheder og forskelle der er mellem Putins førte politik i forbindelse med krigen i Ukraine og Hitlers førte politik i tiden frem mod 2. verdenskrig. <p>Væsentlige begreber: SPD - Socialdemokratiet KDP - Kommunistpartiet Versaillestraktaten Weimarrepublikken Dolkestødslegenden NSDAP SA Ølstuekuppet, 1923 Nationalsocialisme/nazisme Racelære Socialdarwinisme</p>

Organismetanken
Førerprincippet
Mein Kampf
Antisemitisme
Antiparlamentarisme
Adolf Hitler
Rigsdagsbranden, 1933
De lange knives nat, 1934
Det tredje rige
Nazistisk propaganda
Hitler Jugend

Faglige mål:

- redegøre for centrale udviklingslinjer og begivenheder i Danmarks, Europas og verdens historie
- redegøre for sammenhænge mellem den lokale, nationale, regionale, europæiske og globale udvikling
- reflektere over samspillet mellem fortid, nutid og fremtid, samt over mennesket som historieskabt og historieskabende
- anvende metodisk-kritiske tilgange til at udvælge og analysere historisk materiale, herunder eksempler på brug af historie
- opnå indsigt i hvordan historiefaget kan medvirke til at forstå og løse problemer i nutiden

Kernestof:

- hovedlinjer i Danmarks, Europas og verdens historie
- forandringer i levevilkår, teknologi og produktion
- styreformer, herunder demokrati og demokratiseringsprocesser
- politiske ideologier, herunder ideologernes kamp i det 20. århundrede
- nationale og internationale konflikter og samarbejdsrelationer
- historiebrug og -formidling

Titel 6	Sydafrika
Indhold	<p>Gennemgåede fremstillinger Gunnarsen, Gorm, Sydafrikas historie, Gyldendal, 1999, s. 16-28, 33-36 Milit%C3%A6r- og krigshistorie/Boerkrigen Hvad er ANC?, https://afrika.dk/vidensbank/sydafrika-under-apartheid/hvad-er-anc Nationalistpartiet og Broderbånd, https://afrika.dk/vidensbank/sydafrika-under-apartheid/hvad-er-anc Love om apartheid, https://afrika.dk/vidensbank/sydafrika-under-apartheid/hvad-var-apartheid/apartheid-lovene Afskaffelsen af apartheidstyret, https://faktalink.dk/titelliste/apar Tid til sandhed og forsoning, https://www.dr.dk/nyheder/htm/baggrund/tema1999/Mandela%20i%20Danmark/70.htm Boipatongmassakren, https://denstoredanske.lex.dk/Boipatongmassakren Inkatha Freedom Party, https://denstoredanske.lex.dk/Inkatha_Freedom_Party</p> <p>Gennemgående kilder Lagden-kommissionen, 1905, Gunnarsen, Gorm, <i>Sydafrikas historie</i>, Gyldendal, 1999 Nationalistpartiets racepolitik, 1947, Gunnarsen, Gorm, <i>Sydafrikas historie</i>, Gyldendal, 1999 Race-omklassificering 1988, Gunnarsen, Gorm, <i>Sydafrikas historie</i>, Gyldendal, 1999 Citater af F.W. de Klerk 1975-1991, Gunnarsen, Gorm, <i>Sydafrikas historie</i>, Gyldendal, 1999</p> <p>Klip Xhosa Tongue Twister Lesson in South Africa, https://www.youtube.com/watch?v=KZlp-croVYw Apartheidmuseet – hjemmeside for apartheidmuseet i Johannesburg, http://apartheidmuseum.org/content/home Peter Gabriel - Biko, 1980, https://www.youtube.com/watch?v=luVpsM3YAgw</p> <p>Film: Mandela i frihedens navn, britisk dokumentar 2009, vist på DR1 d. 7. dec. 2013 Horisont – Sydafrikas knuste drøm, DR1, 2016 Husker du - året er 1977, DR2, 2012, minuttal 51:45-52:45</p>
Særlige fokuspunkter	<p>Fagligt indhold: Ved udgangen af forløbet skal kursisten:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Redegøre for, hvad partierne ANC og Nationalistpartiet stod for. • Kunne analysere hvorfor apartheidstyret blev indført 1948. • Kunne redegøre for den førte politik under apartheidstyret. • Kunne analysere hvorfor apartheidstyret blev afviklet fra 1990/1994. • Kunne diskutere hvordan modstanden mod apartheidstyret kom til udtryk. • Diskutere hvilken betydning Nelson Rolihlahla Mandelas har haft for apartheidstyrets afvikling og efterfølgende politik i Sydafrika. • Diskutere i hvor høj grad de udfordringer Sydafrika i dag står over for skyldes apartheidpolitikken. <p>Væsentlige begreber: Lagden-kommissionen, 1903 Jordloven, 1913 ANC Nationalistpartiet Segregation</p>

Apartheids styret, 1948-ca. 1994
Hjemlandslove
Sharpeville-krise, 1960
Soweto-oprøret, 1976
Steve Biko
Nelson Rholihlalah Mandela
F.W. De Klerk
Sandheds- og forsoningskommissionen
Boipatong-massakren, 1992
Apartheidmuseet

Faglige mål:

Kursisten skal kunne:

- redegøre for centrale udviklingslinjer og begivenheder i Danmarks, Europas og verdens historie
- redegøre for sammenhænge mellem den lokale, nationale, regionale, europæiske og globale udvikling
- reflektere over samspillet mellem fortid, nutid og fremtid
- anvende metodisk-kritiske tilgange til at udvælge og analysere historisk materiale
- opnå indsigt i hvordan historiefaget kan medvirke til at forstå og løse problemer i nutiden
- formulere historiske problemstillinger og relatere disse til kursisternes egen tid

Kernestof:

- hovedlinjer i Danmarks, Europas og verdens historie
- kulturer og kulturmøder i Europas og verdens historie
- nationale og internationale konflikter og samarbejdsrelationer
- historiebrug og -formidling
- historiefaglige begreber.